

AUSTRHEIM KOMMUNE

Rådmannen

Lindås kommune
Kvernhusmyrane 20

5914 ISDALSTØ

Dato	Vår ref.	Dykkar ref.
30.03.2016	14/351 - 39	

Melding om vedtak - Nordhordland kommune - Intensjonsavtale for ny kommune

Sjå vedlagt saksdokument.

Vennleg helsing
Emma Hjelmtveit
sakshandsamar

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har difor ingen underskrift

Andre mottakere:

Fedje kommune, Gulen kommune, Lindås kommune, Masfjorden kommune, Meland kommune,
Modalen kommune, Radøy kommune

Sakspapir

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
023/16	Kommunestyret	PS	17.03.2016

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Jan Olav Osen	FE - 002	14/351

Nordhordland kommune - Intensjonsavtale for ny kommune

Vedlegg

Intensjonsavtale Nordhordland kommune 01.03.2016

Framdriftsplan - Kommunereform

Framlegg til vedtak:

1. Austrheim Kommunestyre legg «Forhandlingsutvalet til Austrheim, Fedje, Gulen, Lindås, Masfjorden, Meland, Modalen og Radøy sitt framlegg til intensjonsavtale for ny kommune» – versjon 1.0 datert 1. mars 2016 ut på høyring.

Høyringsperioden vert sett frå 17. mars til 17. april.

2. Kommunestyret vil i høyringsperioden gjennomføre folkemøte på Kaland barne og ungdomsskule.

Kommunestyret - 023/16 - 17.03.2016

KS - behandling:

Fellesframlegg:

1. Austrheim Kommunestyre legg «Forhandlingsutvalet til Austrheim, Fedje, Gulen, Lindås, Masfjorden, Meland, Modalen og Radøy sitt framlegg til intensjonsavtale for ny kommune» – versjon 1.0 datert 1. mars 2016 ut på høyring.

Høyringsperioden vert sett frå 17. mars til 17. april.

2. Kommunestyret vil i høyringsperioden gjennomføre folkemøte på Kaland barne og ungdomsskule den 11.04.16 kl. 1900.

Fellesframlegget vart samrøystes vedteke.

KS - vedtak:

1. Austrheim Kommunestyre legg «Forhandlingsutvalet til Austrheim, Fedje, Gulen, Lindås, Masfjorden, Meland, Modalen og Radøy sitt framlegg til intensjonsavtale for ny kommune» – versjon 1.0 datert 1. mars 2016 ut på høyring.

Høyringsperioden vert sett frå 17. mars til 17. april.

2. Kommunestyret vil i høyringsperioden gjennomføre folkemøte på Kaland barne og ungdomsskule den 11.04.16 kl. 1900.

Saksopplysninger:

Bakgrunn

Kommunane i Nordhordland vedtok i 2010 å setja i gong ein prosess om å endra kommunestrukturane. Dette arbeidet gav viktig kunnskap og grunnlagsmateriale, som kommunane har hatt nytte av i arbeidet som vart formalisert etter Stortingsvedtaket om kommunereforma i 2013.

Austrheim kommunestyre har i møte den 28.10.15, KS - 100/15 gjort fylgjande vedtak:

Med bakgrunn i uttalelser frå sentrale politikarar og enkeltvedtak i deltaka kommunane, og det faktum at to av dei største og folkerikaste kommunane har trekt seg frå forhandlingane, ser Austrheim Kommunestyre prosjektet «Felles kommune i Norhordaland» som skrinlagt.

Austrheim kommunestyre vel difor å trekja seg frå forhandlingane.

Austrheim Kommunestyre ber administrasjonen starta arbeidet med ei utgreiing av konsekvensar ved at Austrheim fortset som eigen kommune. Utgreiinga må liggja føre i April 2016.

Austrheim kommunestyre ber folhandlingsutvalet om:

- Ta kontakt med Fedje, Gulen, Solund og Masfjorden om det er interesse for forhandlingar om innhald, konsekvensar og struktur på ein ny kommune, med ein eller fleire av desse.
- Ta kontakt med Lindås, Meland og Radøy om det er interesse for forhandlingar om innhald, konsekvensar og struktur på ein ny kommune med ein eller fleire av desse.

Resultatet av desse kontaktane vert lagt fram for formannskapet 10.11.2015 og kommunestyre 25.11.2015 med forslag til vidare framdrift/arbeidsplan.

For å sikre at alle folkevalde er orientert om utviklinga i arbeidet med ny kommunestruktur, skal formannskapet og kommunestyret i kvart møte framover orienterast om status i arbeidet

Regionrådet gjorde 19. november 2015 fylgjande vedtak:

«Kommunereformprosessen i Nordhordland vidare - råd frå Regionrådet 19. november 2015.

1. Regionrådet ber om at reformprosessen i sør (Lindås, Meland, Radøy) og i nord (Gulen og Masfjorden) vert gjennomført så raskt så mogeleg innan midten av februar 2016.

2. Det store Nordhordlandsalternativet vert vurdert på nytt frå februar til april med bakgrunn i dei avtalar som er forhandla fram - og avklaring av ytre forhold som inntektssystem og meir -

og avhengig om nokon vil slutta seg til de alternativa (nord og sør) som er forhandla fram.

3. Regionrådet brukar resterande midlar mottatt frå fylkesmannen til å førebu sluttforhandlingar om sør- og nordalternativet og / eller bistår kommunane i sitt reformarbeid fram til mars».

KS - 008/16 - 18.02.2016 - Vedtak:

Austrheim kommunestyre gjev det lokale forhandlingsutvalet fullmakt til å ta opp att forhandlingane i prosjektet « ny kommune i Nordhordland».

Forhandlingane med sikte på å samle heile Nordhordland og Solund til ein kommune starta opp våren 2015. Første møte vart halde på Alver Hotell 16. april 2015, der også Statsråd Jan Tore Sanner var til stades. Forhandlingane byggjer på to rapportar frå Telemarksforskning som regionrådet fekk utarbeidd i 2013.

1. Nye samhandlingsformer og strukturendringar i Nordhordland dagsett 17.06.2013 og
2. Rapport om kommunestruktur i Nordhordland fase 2, dagsett 20.12.2013.

Parallelt med det store løpet starta Lindås, Meland og Radøy opp arbeidet med ei utgreiing som skulle svara på kvifor ein skulle byggja ein ny kommune. Utgreiinga er fylgt opp etter valet hausten 2015 og den endelege intensjonsavtalen er eit resultat av denne prosessen. Gulen og Masfjorden har og gjennomført forhandlingar med sikte på å skipe ein ny kommune.

Undervegs forlet fleire av kommunane det store løpet. Først ut var Meland kommune med vedtak i juni 2015, fulgt opp av Radøy kommune og seinare Austrheim kommune.

Etter at intensjonsavtalen mellom dei 3 kommunane i Sør (Lindås, Meland og Radøy) var underskiven vart dei andre kommunane i Nordhordland inviterte til å nye drøftingar med grunnlag i vedtaket frå regionrådet. Siktemålte med invitasjonen var å finne ut om det var grunnlag for at fleire kommunar kunne slutta seg til avtalen, eventuelt med mindre justeringar.

Intensjonsavtalem for Lindås, Meland og Radøy vart presentert og gjennomgått grundig på Nordhordlandstinget 28. januar 2016. Under møtet vart det konstantert at det er vilje til å gjere eit nytt forsøk på å få til ein felles intensjonsavtale for heile Nordhordland, men no utan Solund. Det er dette som ligg til grunn for den intensjonsavtalen som no vert lagt fram for dei respektive kommunestyra med sikte på offentleg utlegging. Endeleg vedtak om eventuell ny kommune skal gjerast i ein felles møtedag for alle kommunestyra 22. juni 2016, sjå vedlagt framdriftsplan.

Avtalen byggjer på ein føresetnad om at ein ny kommune vil stå sterkare for å løysa utfordringane i framtida enn dei eksisterande kommunane har kvar for seg. Den nye kommunen får vel 36 000 innbyggjarar og vil dekke eit areal på 2 183 km². Dette inneber at Nordhordland kommune er den største kommunen i Hordaland og blant dei 23 største kommunane i landet målt etter folketal.

Etter at intensjonsavtalen er handsama i kommunestyra, vert det lagt opp til ein medverknadsprosess. Kvant kommunestyre avgjer sjølv kor tid og korleis dette skal skje, sjå vedlagt framdriftsplan.

Denne saka omhandlar intensjonsavtalen for ein kommune i Nordhordland, dvs ein kommune som vil bestå av dei noverande kommunane Gulen, Masfjorden, Modalen, Fedje, Austrheim, Lindås, Radøy

og Meland.

«Nordhordlandsalternativ» som no vert lagt fram må handsamast etter prinsippa for innbyggjarhøyring på same vis som andre alternativ til framtidige kommunar.

I høve innbyggjarhøyring dekker denne saka då alle alternativ.

Innbyggjarhøyring vert omtala i § 10 i inndelingslova:

«Kommunestyret bør innhente innbyggjarane sine synspunkt på forslag til grenseendring. Høyringa kan skje ved folkerøysting, opinionsundersøking, spørjeundersøking, møte eller på annan måte.»

I Rundskriv til lov av 15. juni 2001 nr. 70 om fastsetjing og endring av kommune- og fylkesgrenser (inndelingslova) H – 8/ 14 står det følgjande:

«3.4.1 Høyring

Inndelingssaker er gjerne omstridde spørsmål, som bør klarleggjast best mogleg. Ein bør derfor leggje vekt på omsynet til brei medverknad. Inndelingslova § 10 er utforma som ein "bør"-regel.

Etter ordlyden gjeld føresegna om innbyggjarhøyring berre for "forslag til grenseendring" og ikkje for sakene om grensefastsetjing. Fastsetjingssakene går ut på å finne grensa der den etter alt å dømme går, mens saker om grenseendring handlar å avgjere kvar grensa bør gå. Innbyggjarane si meining vil sjeldan vere eit sentralt moment i fastsetjingssaker og innbyggjarhøyring er då ikkje ein like aktuell framgangsmåte.

Inndelingslova § 10 fastset at kommunestyret i dei kommunane som er omfatta av eit framlegg om grenseendring, som utgangspunkt skal hente inn synspunkt frå innbyggjarane i kommunen. Det vil vere opp til kommunen å vurdere om det er nødvendig å innhente innbyggjarane sine synspunkt på den aktuelle saka. Kommunen vil ikkje ha plikt til å grunngi kvifor høyring av innbyggjarane ikkje blir satt i verk.

3.4.2 Kven skal høyrast

Inndelingslova § 10 er etter ordlyden avgrensa til innbyggjarar i "det aktuelle området". Ei sak som geografisk berre vedkjem ein liten del av kommunen, kan få ringverknader langt utanfor området saka direkte gjeld. Kommunestyret avgjer sjølv kven som i tilfelle skal omfattast av høyringa.

I Ot.prp. nr. 41 (2000–2001) skriv departementet:

"I denne vurderinga bør kommunane likevel tenke nøye igjennom dei ulike alternativa, sett opp mot art og omfang av saka. Ei grenseendringssak gjeld alltid fleire enn ein kommune, og det kan såleis bli aktuelt for fleire kommunar å halde høyring. Alle dei som er involverte bør da ta stilling til om det skal haldast høyring, og på kva måte dette skal skje. Kommunane står fritt til å velje høyringsmetode, noko som kan føre til at det blir halde ulike former for høyring i same sak. Dette kan vere lite heldig, og kommunane bør derfor samarbeide om gjennomføringa av høyringa."

Fylkeskommunane er ikkje omfatta av regelen om innbyggjarhøyring. I Ot.prp. nr. 41 (2000–2001) s. 37 påpeiker departementet at fylkeskommunane står fritt til å sjølv å høyre kva innbyggjarane meiner i ei konkret sak, dersom dei finn dette formålstenleg. Slik høyring bør i tilfelle finne stad i samråd med aktuelle kommunar.

3.4.3 Høyringsfrist

Inndelingslova § 10 har ikkje ein eksplisitt høyringsfrist for innbyggjarhøyring. Departementet legg til

grunn at kommunestyret legg opp til ein frist slik at innbyggjarane får ein reell moglegheit til å få uttale seg om saken.

3.4.4 Val av høyringsmetode

Den einskilde kommune står sjølv fritt til å avgjere kva form høyringa skal ha ut frå sakstype og lokale forhold elles. Opprekninga av høyringsmåtar er etter ordlyden ikkje uttømmende, og "annan måte" kan til dømes vere underskriftslistar og anna.

Ei høyring er normalt ikkje noko mål i seg sjølv. Meininga er å bringe fram opplysningar om saka som ikkje er kjende på førehand. Som døme på tilfelle der ei innbyggjarhøyring vil vere unødvendig vil vere der grenseendringa gjeld eit lite område der det ikkje bur menneske, eller at kommunen allereie med sikker kunnskap veit kva befolkninga meiner om saka.

Dersom det aktuelle området kryssar kommune- eller fylkesgrensene, kan det bli aktuelt for fleire kommunar å halde høyring. I så fall er det ein fordel om prosessane blir samordna.

Kommunen er ikkje bunden av resultatet av høyringa, når den skal gje fråsegn om saka. Det er i siste instans opp til avgjerdsinstansen å avgjere kva vekt den vil leggje på resultatet.»

Dette gjev følgjande utgangspunkt:

- Kommunen pliktar ikkje å høyre innbyggjarane.
- Høyringa er avgrensa til innbyggjarar i "det aktuelle området".
- Det er ikkje gjeven ein eksakt høyringsfrist. Fristen må likevel vere slik at høyringa er reell.
- Kommunen avgjerd sjølv kva form høyringa skal ha.

I notat 35/2014 frå Telemarksforsking er det i kapittel 2 gitt råd om «Medvirkning og innbyggerdialog». Notatet har tittelen: «Hvordan gjennomføre en kommunesammenslåing. Erfaringer og innspill fra frivillige sammenslåinger». Forfattar er Bent Aslak Brandtzæg. Notatet er vedlagt saka.

Konklusjonen i kapittel 2 er:

«Gjennomgangen tyder på andre høringsformer enn folkeavstemming kan være bedre egnet for å fange opp innbyggernes synspunkter, involvere innbyggerne, skape dialog og for å fremme en felles virkelighetsoppfatning. Erfaringene fra gjennomførte sammenslåingsprosesser viser at det er behov for å finne fram til gode modeller for å fremme bedre medvirkning, dialog og debatt i forbindelse med en sammenslåingsprosess. Dersom man velger folkeavstemming som høringsmetode, vil det, dersom man skal skape en god dialog og forståelse av utfordringsbildet og de muligheter og utfordringer som ligger i ny kommunestruktur, være nødvendig med bruk av andre høringsmetoder i en tidlig fase av prosessen. Scenarieprosesser kan være nyttige for å tydeliggjøre ulike utfordringer og fremtidsbilder som følge av ulike kommunestrukturalternativer.»

Vurdering

Korleis eit kommunestyre ønskjer å høyre sine innbyggjarar er ikkje berre eit fagleg spørsmål. Dei ulike politiske partia har ulikt ideologisk syn på gjennomføring av demokratiske prosessar. Sjå eiga sak om folkeavrøysting.

Intensjonsavtalen bør leggjast ut på høyring fram til medio/ultimo april. Det skal haldast folkemøte i høyringsperioden den 11.april 2016 på Kaland barne- og ungdomsskule.

Sjå også vedlagt framdriftsplan.

Konklusjon

Eg rår til følgjande:

1. Austrheim Kommunestyre legg «Forhandlingsutvalet til Austrheim, Fedje, Gulen, Lindås, Masfjorden, Meland, Modalen og Radøy sitt framlegg til intensjonsavtale for ny kommune» – versjon 1.0 datert 1. mars 2016 ut på høyring.
Høyringsperioden vert sett frå 17. mars til 17. april.

2. Kommunestyret vil i høyringsperioden gjennomføre folkemøte på Kaland barne og ungdomsskule.